

Popáleniny jsou jedním z nejvážnějších poranění v dětském věku.

U školních dětí přibývá popálenin od hořícího oděvu při hrách se zápalkami či pokusů s neznámými hořlavinami a zábavnou pyrotechnikou. Časté také bývá poleptání chemickými látkami (kyseliny, louh...)

PREVENCE

NECHOŤ KE SPORÁKU ANI TROUBĚ, NESAHEJ NA HRNCE

Většina popálenin a opaření se stane v kuchyni. Pokud je to možné, vařte na zadních hořácích (plotýnkách) nebo opatřete sporák ochranným krytem. Troubu zajistěte proti otevření (dětská pojistka). Zvláštní pozornost je třeba věnovat rychlovarné konvici.

NENÍ TO VIDĚT, ALE MY PÁLÍME TAKY

Kromě vysvětlení, že i když není plamě vidět, mohou být některé věci horké a popálit je (žehlička, trouba, kulma, gril). Doporučujeme běžně kontrolovat, jak moc horká voda vám teče z kohoutku. K vytvoření hluboké popáleniny u dítěte stačí voda o teplotě 53 °C.

ZÁBAVNÍ PYROTECHNIKA

Děti by se zábavní pyrotechnikou neměly vůbec manipulovat. Bohužel, i přes všechny důrazné zákazy rodičů, některé děti neodolají... Ukažte dětem pár skutečně odstrašujících obrázků, jak to dopadne, když "se to" někde zvrtné. Varujte je, aby nesbíraly použitou nebo nevybuchlou pyrotechniku. Poučte je, že pyrotechnika se nikdy nesmí odpalovat zasazená do skleněné láhve. Tento experiment může způsobit smrtelná zranění. Rovněž jim řekněte, že se nesmí znovu odpalovat pyrotechnika, která již jednou selhala.

PRVNÍ POMOC

U popálenin a opaření je ohrožující nejen jejich hloubka (stupeň), ale především jejich rozsah. Dáváme obzvlášť velký pozor na příznaky šoku, který se u popálení nejčastěji projevuje horečkou a „třesavkou“. Šok je velmi nebezpečný, protože jeho příznaky mohou být lehce přehlédnutelné a přitom patří mezi život ohrožující stav. Je vhodné předpokládat, že všichni zranění, kteří utrpěli úraz, jsou postiženi určitým stupněm šoku.

JAK POSTUPOVAT PŘI POPÁLENÍ, OPAŘENÍ

- Zamezte dalšímu působení zdroje tepla.
- Uhaste a sundejte z dítěte hořící oděv nebo mu sundejte horkou tekutinou polité oblečení.
- Přiškvařené oblečení **NEODSTRAŇUJTE!** Pouze odstříhnete volné okraje.
- Sundejte dítěti náušnice, hodinky, prstýnky a další vodiče tepla.
- Postižené místo **OCHLAZUJTE** alespoň 20 minut. Zabráňte tím prohloubení popálené plochy.
- Ochlazovat je nejlepší ponořením do chladné **ČISTÉ** vody z kohoutku.
- Na popálená místa **NEDÁVEJTE** žádné masti, krémy nebo zásypy.

- Popáleninu volně překryjte nejlépe sterilním krytím (obvaz, šátek). Pokud nemáte, můžete použít čistou utěrku nebo látkový kapesník.
- Podle rozsahu a závažnosti zranění zavolejte záchrannou službu - 155, nebo popálené dítě odveďte do nemocnice sami.
- Nikdy nepodceňujte závažnost popálení a neodkládejte návštěvu lékaře.

JAK POSTUPOVAT PŘI POLEPTÁNÍ CHEMIKÁLÍ

- Sundejte potřísněný oděv
- Potřísněná místa oplachujte vodou. Jde o to, aby chemická látka z postiženého místa odcházela co nejkratší cestou a přitom se nekontaminovala nepoškozená kůže.
- Podle rozsahu a závažnosti zranění zavolejte záchrannou službu - 155, nebo poleptané dítě odveďte do nemocnice sami.
- Nikdy nepodceňujte závažnost poleptání a neodkládejte návštěvu lékaře.

5T PROTIŠOKOVÁ OPATŘENÍ

- (1T) **TEPLO** - snažíme se o udržení optimálního tepelného komfortu. Postiženého přikryjeme. Velmi důležité je dát něco i pod něj, protože u postiženého správně nefunguje termoregulace. Postiženého však aktivně nezahříváme.
- (2T) **TEKUTINY** - nikdy nepodáváme! Pouze tlumíme pocit žízně otíráním rtů a obličje vlhkým kapesníkem.
- (3T) **TICHO** - zabezpečení relativního klidu (odsun od místa nehody). Postiženého uklidňujeme a komunikujeme s ním.
- (4T) **TIŠENÍ BOLESTI** - správné ošetření všech poranění postiženého. Nikdy nepodáváme analgetika.
- (5T) **TRANSPORT** - vždy jsme povinni co nejdříve zavolat záchrannou službu - 155 se zdůrazněním, že se jedná o postiženého v rozvinutém šoku. Postiženého v šoku netransportujeme.